

หลักสูตรการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์

ชื่อหลักสูตร การสานชะลอมจากเส้นพลาสติก จำนวน ๕ ชั่วโมง
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางปะกง

ความเป็นมา

ชะลอมเป็นเครื่องจักสานชนิดหนึ่ง ที่ทำจากตอกไม้ไผ่ สำหรับใส่ของใช้ต่าง ๆ ของกิน มีปากกลม ก้นหกเหลี่ยม สานด้วยตอกไม้บาง ๆ สานเป็นลวดลายเฉลวหรือลายตาแข่งห่าง เหลือตอกยื่นที่ปากไว้โดยไม้สานเพื่อรวบมัดหรือผูกเข้าหากันเพื่อเป็นหูหิ้วหรือกันสิ่งของที่ใส่ไว้ภายในตกหล่น ใช้นำมาใส่ของกินของใช้ โดยจะใช้ไปไม้ เช่น ใบตองกรุภายในก่อนใส่ผลไม้เพื่อไม่ให้ผลไม้มีรอยช้ำ หรือตกหล่นจากตาของชะลอม เป็นภาชนะจักสานที่ใช้กันทั่วไปทุกภาค บางพื้นที่เรียก กะลอม ส่วนภาคเหนืออาจเรียกว่าซ้าลอม การสานชะลอมเริ่มจากสานส่วนกันให้ได้ขนาดตามต้องการ หากมีขนาดใหญ่ก็จะเสริมไม้กะແหลังซัด ๒-๓ อันที่บริเวณกันชะลอมแล้วสานขึ้นมาเรื่อยๆ ให้ได้สัดส่วนพองาม แล้วปล่อยส่วนปลายตอกไว้เพื่อรวบมัดหลังการบรรจุสิ่งของที่ต้องการหรืออาจแยกตอกออกเป็น ๒ ส่วนผูกโค้งเป็นหูหิ้วเพื่อความสะดวกในการใช้งาน เนื่องจากชะลอมเป็นภาชนะสำหรับบรรจุสิ่งของเป็นการชั่วคราวสำหรับเดินทางไกล หรือใส่สิ่งของที่เป็นของฝาก การสานชะลอมจึงเป็นการสานแบบง่าย ๆ ใช้เวลาไม่นาน แค่เพียงพอต่อการบรรจุสิ่งของที่ต้องการเท่านั้น ชะลอมมีหลายขนาด ตั้งแต่ขนาดเล็ก เส้นผ่านศูนย์กลาง ๓ เซนติเมตร สูง ๑๐ เซนติเมตรจนถึงขนาดใหญ่ เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ ๓๐ เซนติเมตร สูง ๓๐-๔๐ เซนติเมตร ขึ้นอยู่กับลักษณะของสิ่งของที่ใช้บรรจุ

หนึ่งในไฮไลต์ของการเป็นเจ้าภาพเอเปคของไทยในปี ๒๕๖๕ คือ งานเปิดตัวโลโก้เอเปค ที่ห้างไอคอนสยาม เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ที่ผ่านมา ซึ่งผู้เขียนได้มีโอกาสเข้าร่วม งานนี้จัดขึ้น โดยดอน ปรมัตถ์วินัย รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเป็นประธานเปิดงาน โลโก้เอเปคนี้จะช่วยสะท้อนหัวข้อหลักและความร่วมมือที่ไทยผลักดัน สร้างความตระหนักรู้และความรู้สึกมีส่วนร่วมในสังคมตระหนักรู้และความรู้สึกมีส่วนร่วมในสังคมและเป็นโอกาสให้เยาวชนไทยได้แสดงความสามารถและศักยภาพของตนเอง “ชะลอม” คือแบบที่ชนะการประกวด เป็นภาชนะใส่สิ่งของและสื่อถึงการค้าขายของไทยในสมัยก่อน ผู้ออกแบบคือ นายชวนนท์ วงศ์ตระกูลจง นิสิตคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เล่าว่าแรงบันดาลใจที่ทำให้เขาใช้ชะลอม มาจากความคิดว่าสัญลักษณ์นี้จะต้องสะท้อนถึงความเป็นไทยและตัวตนของเอเปค อีกทั้งชะลอมสื่อถึงหัวข้อหลักของการประชุมเอเปคในปี ๒๕๖๕ คือ OPEN: ชะลอมมีลักษณะปลายเปิดไว้ใส่สิ่งของต่าง ๆ จึงเสมือนว่าเป็นการสื่อการค้าลงทุนที่เปิดกว้าง CONNECT: เพราะชะลอมมีไว้ใส่สิ่งของเพื่อขนส่ง จึงเปรียบได้กับความเชื่อมโยงระหว่างกันในภูมิภาค BALANCE: ชะลอมทำจากวัสดุธรรมชาติ จึงถือว่าเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและสอดคล้องกับรูปแบบเศรษฐกิจ BCG ที่เป็นวาระสำคัญของไทย และกำลังผลักดันในเวทีเอเปค ๒๕๖๕ นี้

หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ที่เน้นการบูรณาการเนื้อหาสาระภาคทฤษฎีควบคู่ไปกับการฝึกปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพได้จริงอย่างมีคุณภาพและมีคุณธรรมจริยธรรม

๒. เป็นหลักสูตรที่เน้นการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย สถานประกอบการ เพื่อประโยชน์ในการประกอบ อาชีพ และการศึกษาดูงาน

๓. เป็นหลักสูตรที่เน้นการใช้ศักยภาพ ๕ ด้านในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ศักยภาพด้านทรัพยากร ภูมิอากาศ ภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง ศิลปวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิต และด้านทรัพยากรมนุษย์

จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้านการสานชะลอมจากเส้นพลาสติก

๒. เพื่อให้กลุ่มได้ศึกษาและพัฒนาให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

๓. เพื่อให้มีความรู้ด้านการบริหารจัดการต้นทุน และการกำหนดราคาขาย

๔. เพื่อให้มีความรู้ด้านเทคนิคการบริหารจัดการกลุ่ม การวางแผนด้านการตลาด การโฆษณา

๕. เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการพัฒนาอาชีพเดิม สร้างรายได้ ลดรายจ่าย ให้กับตนเองหรือครอบครัว

กลุ่มเป้าหมาย

๑. ประชาชนทั่วไปทุกอาชีพ

๒. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ

ระยะเวลาเรียนหลักสูตรการสานชะลอมจากเส้นพลาสติก จำนวน ๕ ชั่วโมง

๑. ภาคทฤษฎี จำนวน ๓๐ นาที

๒. ภาคปฏิบัติ จำนวน ๔ ชั่วโมง ๓๐ นาที

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรจำนวน ๕ ชั่วโมง

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัด กระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	ช่องทางการประกอบอาชีพ	๑.๑ บอกความสำคัญของการประกอบอาชีพ การสานชะลอมจากเส้นพลาสติก ๑.๒ บอกความเป็นไปได้ในอาชีพการสานชะลอมจากเส้นพลาสติก ๑.๓ บอกทิศทางการประกอบอาชีพได้	๑.๑ ความสำคัญของการประกอบอาชีพการสานชะลอมจากเส้นพลาสติก ๑.๒ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ ๑.๓ ทิศทางการประกอบอาชีพ	๑.๑ วิทยากรผู้สอน และผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับทิศทางการประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง โดยคำนึงศักยภาพ ๕ ด้าน ได้แก่ ศักยภาพทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพของภูมิประเทศ และทำเล	๑๕ นาที	-

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัด กระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
				ที่ตั้งของแต่ละประเทศ ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรมประเพณีและ วิถีชีวิตของแต่ละพื้นที่ และศักยภาพของ ทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละ พื้นที่		
๒	ทักษะการ ประกอบ อาชีพ	๒.๑ บอกประวัติของ ชะลอมจากเส้นพลาสติก ๒.๒ บอกอุปกรณ์การสาน ชะลอมจากเส้นพลาสติก ๒.๓ บอกวิธีการสาน ชะลอมจากเส้นพลาสติก	๒.๑ ประวัติของชะลอม จากเส้นพลาสติก ๒.๒ อุปกรณ์ในการสาน ชะลอมจากเส้นพลาสติก ๒.๓ วิธีการสานชะลอม สำหรับใส่สิ่งของ หรือ เป็นกระเช้าของขวัญ	๒.๑ จัดให้ผู้เรียนศึกษา เอกสารเกี่ยวกับประวัติ การสานชะลอมจากเส้น พลาสติก ๒.๒ จัดให้ผู้เรียนศึกษา อุปกรณ์ในการสานชะลอม จากเส้นพลาสติกพร้อม วิธีการทำ และฝึกปฏิบัติ ๒.๓ การออกแบบบรรจุ ภัณฑ์	-	๔ ชม. ๓๐ นาที
๓	การบริหาร จัดการในการ ประกอบ อาชีพ	๓.๑ การสำรวจและศึกษา แหล่งวัสดุ อุปกรณ์ ของ แหล่งทรัพยากร ๓.๒ การกำหนดและ ควบคุมคุณภาพผลผลิตที่ ต้องการ ๓.๓ สามารถคิดต้นทุน การผลิต การกำหนดราคา ขายการส่งเสริมการขาย การกระจายสินค้าได้	๓.๑ สำรวจและศึกษา แหล่งวัสดุ อุปกรณ์ ของแหล่งทรัพยากร ๓.๒ การกำหนดและ ควบคุมคุณภาพผลผลิต ที่ต้องการ ๓.๓ ดำเนินการตาม กระบวนการจัดการตลาด เช่น การคิดต้นทุนการ ผลิต การกำหนดราคา ขาย การส่งเสริมการขาย การกระจายสินค้า		๑๕ นาที	-

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัด กระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๔	โครงการ ประกอบ อาชีพการสาน ชะลอมจาก เส้นพลาสติก	๔.๑ บอกความสำคัญของ โครงการประกอบอาชีพ ได้ ๔.๒ บอกองค์ประกอบ ของโครงการได้ ๔.๓ บอกประโยชน์ของ โครงการได้ ๔.๔ ดำเนินการวัดและ ประเมินผล	๔.๑ ความสำคัญของ โครงการประกอบ อาชีพ ๔.๒ องค์ประกอบของ โครงการการ ประกอบ อาชีพ ๔.๓ ประโยชน์ของ โครงการ	๔.๑จัดให้ผู้เรียนศึกษา เนื้อหาจากใบความรู้เรื่อง ความสำคัญของ โครงการประกอบอาชีพ ประโยชน์ของโครงการ อาชีพองค์ประกอบของ โครงการอาชีพ ๔.๒ ดำเนินการวัดและ ประเมินผล		

สื่อการเรียนรู้

การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตร มีการใช้สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ทันสมัย และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อบุคคล ภูมิปัญญา แหล่งเรียนรู้ ที่มีอยู่ในท้องถิ่น

การวัดและประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. การประเมินผลงานการปฏิบัติระหว่างเรียนความสำเร็จของการปฏิบัติและจบหลักสูตร

เกณฑ์การจบหลักสูตร

๑. เวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๓. สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันในการประกอบอาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลังจากการจบหลักสูตร

วุฒิบัตรการศึกษา ออกโดยศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางปะกง